

SÖZÜN İNCELİĞİ ÖZET

Üniteyi Özetleyelim / Şiir

- Ritim ve imgeye dayanan, kendine özgü dil ve söyleyiş özelliği olan, estetik zevk veren anlatım türüne şiir denir.
- Coşku ve heyecana bağlı metinlerden olan şiir; imge, çağrışıma dayalıdır.
- Edebî türlerin en eski örneklerindedir.
- İmge, özellikle şiirde anlatılmak isteneni daha etkili bir şekilde aktarmak için, onunla başka şeyler arasında bağlantı kurularak zihinde canlandırılan yeni anlatımlardır.
- Her şiir, bir tema etrafında şekillenir.
- Şiirler, gerçekliği değiştirerek aktaran metinlerdir.
- Söz sanatları, şiir dilinde yer alan en önemli öğelerdendir. Amaç, şiirin aktarmak istediği ileti ve duyguyu daha etkili hâle getirmektir.
- Teşbih, abartma, istiare, kişileştirme şiirde en sık kullanılan söz sanatlarındanidir.
- Yazılı anlatımlarda **açık ve örtük iletiler** vardır. Anlamın kapalı ya da yoruma açık olduğu ifadeler örtük ileti, yazarın ve şairin görüşlerini açık bir dille ifade ettiği iletiler ise açık iletilerdir.
- Her şiir yazıldığı dönemden izler barındırır. Şiirin yazıldığı dönem özellikleri, zihniyet olarak adlandırılır.

Üniteyi Özetleyelim / Deneme

- Kesin kuralları olmayan, iddiasız yazılar denemenin özünü oluşturur.
- Denemelerde **öznel bakış açısına** yer verilir.
- Herhangi bir konuda yazılabilen denemelerde, açıklayıcı ve tartışmacı anlatım biçimlerinden yararlanırılır.
- Denemede yazar, **kendi "ben"ini ortaya çıkarır**.
- Deneme türünde içten, rahat bir üslup sergilenir.
- Denemeler daha çok kişisel konular üzerine temellendirilir.
- Denemelerin öğretici ve düşünsel yanı da bulunmaktadır.
- Deneme, Avrupa edebiyatında **Montaigne** ile başlamıştır.
- Türk edebiyatında türün ilk örnekleri **Tanzimat Dönemi'nde** verilmiştir.
- Türün en güzel örneklerini **Nurullah Ataç** vermiştir.

Üniteyi Özetleyelim / Mülakat

- Alanında tanınmış, ün yapmış bir kimsenin belli bir konudaki görüşlerini öğrenmek amacıyla karşılıklı yapılan görüşmelere mülakat denir.
- Mülakatlar, **soru-cevap** esasına dayanır.
- Mülakat yapılan kişinin görüşleri değiştirilmeden aktarılmalıdır.
- Mülakatın başarısı, mülakat yapan kimsenin yeteneğine bağlıdır.
- Mülakatlar, genellikle gazete ve dergilerde yayımlanır.
- Mülakatta da düşünce ve görüşler açık ve anlaşılır bir dille ifade edilmelidir.
- Edebiyatımızda ilk mülakat örneğini **Ruşen Eşref Ünaydın** vermiştir.

Üniteyi Özetleyelim / Ses Bilgisi

- Ses bilgisi, sözcüklerin temelini oluşturan sesleri, harfleri ve bunlarla ilgili kuralları ele alır.
- **Ünsüz yumuşaması** (değişimi), sonu p,ç,t,k sert ünsüzleriyle biten bir sözcüğe ünlüyle başlayan ek geldiğinde bu ünsüzlerin b,c,d,g,(ğ)'ye dönüşmesidir. (kâğıdın, dolaba...)
- **Ünsüz benzeşmesi**, sonu "f,s,t,k,ç,ş,h,p" sert ünsüzleriyle biten bir sözcüğe "c,d,g" harfleriyle başlayan bir ek geldiğinde bu harflerin "ç,t,k"ye dönüşmesidir. (atmıştı, bitkin...)
- **Ünlü düşmesi**, ikinci hecesinde dar ünlü bulunan bir sözcüğün ünlüyle başlayan ek aldığıda ikinci hecedeki dar ünlüyü düşürmesidir. (aklı, resme...)
- **Ünlü daralması**, ikinci hecesinde düz-geniş (a,e) bir ünlü bulunduran sözcüğün –"yor" şimdiki zaman ekini aldığıda "a,e"nin "ı,i,u,ü"ye dönüşmesidir. (almıyor, başlıyor...)
- **Ünsüz düşmesi**, genellikle "k" ünsüzüyle biten bir sözcüğün –"cik" ekini aldığıda "k" ünsüzünü düşürmesidir. (minicik, küçük)
- **Kaynaştırma**, ünlüyle biten bir sözcüğün ünlüyle başlayan ek aldığıda iki ünlünün arasına "y,ş,s,n" ünsüzlerinden birinin girmesidir. (suyu, arabanın)
- **Ulama**, ünsüzle biten bir sözcükten sonra ünlüyle başlayan bir sözcük geldiğinde söyleyişte bunların bir hece gibi okunmasıdır. (El el içindir.)

Üniteyi Özetleyelim / Yazım Kuralları

- Özel isimler büyük harfle başlar. (Mustafa Kemal Atatürk, Malatya, Haymana Ovası)
- Pekiştirmeler bitişik yazılır. (sapsarı, sırlısklam)
- İkilemeler ayrı yazılır. (art arda, yavaş yavaş)
- Sayıların Yazımı
Sayılar yazıyla yazıldığında her basamağı ayrı yazılır. (Onunla on beş gün sonra buluşacağız.)
- Hitaplar büyük harfle başlar. (Sevgili Abim,)
- Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar. (Merkür, Halley)
- Kanun, tüzük, yönetmelik... adlarının her kelimesi büyük harfle başlar. (Türk Bayrağı Tüzüğü)
- Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar. (İlk Çağ, Lale Devri)
- Para birimleri büyük harfle başlamaz. (avro, kuruş)
- Bağlaç olan da/de ayrı yazılır. (Sen de gel bizimle.)
- Bağlaç olan ki ayrı yazılır. (Bil ki bunları unutmadım.)

Üniteyi Özetleyelim / Noktalama İşaretleri

Nokta

- Cümlelerin sonuna konur. (Bugün çok sıcaktı.)
- Bazı kısaltmalardan sonra konur. (Alm., Cad.)
- Tarihlerin yazımında kullanılır. (25.07.2011)
- Saat ve dakika gösteren sayıları ayırmak için konur. (18.00)

Virgül

- Eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur. (Meyveleri, sebzeleri güzelce yıkadı.)
- Sıralı cümlelerin arasına konur. (Geldik, yoktunuz.)
- Cümle içindeki ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak için ara sözün başına ve sonuna konur. (Didim, özellikle Altinkum, çok kalabalıktı.)
- Hitaplardan sonra konur. (Sayın Başkan,)
- Özne olarak kullanıldığında "bu, şu, o" zamirlerinden sonra konur. (Bu, benim için çok zordu.)

Noktalı Virgül

- Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur. (Manavdan elma, armut, mandalina; pırasa, ıspanak al.)
- Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri ayırmak için konur. (Elbiseyi terziden almış; düğmesini, kopçasını dikmiş.)

İki Nokta

- Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur. (En sevdiğim renklerden bazıları şunlardır; mavi, sarı.)
- Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna konur. (Tek amacım var: Geçimimi sağlamak.)

Üç Nokta

- Anlatımı tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur. (Bir de duyduk ki...)
- Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur.

Soru İşareti

- Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna konur. (Geldiler mi?)

Ünlem İşareti

- Sevinç, kıvanç, acı gibi duyguları anlatan ifadelerin sonuna konur. (Ne mutlu Türk'üm diyene!)

Kısa Çizgi

- Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur.

Yazılı Sınav - 1

1, 2, 3, 4 ve 5. soruları aşağıdaki şiire göre cevaplayınız.

Solgun Bir Gül Dokununca

Çoklarından düşüyor da bunca
Görmüyor gelip geçenler
Eğilip alıyorum
Solgun bir gül oluyor dokununca
Ya büyük şehirlerin birinde
Geziniyor kalabalık duraklarda
Ya yurdun uzak bir yerinde
Kahve, otel köşesinde
Nereye gitse bu akşam vakti
Ellerini ceplerine sokuyor
Sigaralar, kağıtlar
Arasından kayıyor usulca
Eğilip alıyorum, kimse olmuyor
Solgun bir gül oluyor dokununca
Ya da yalnız bir kızın
Sildiği dudak boyasında
Eşiğinde yine yorgun gecenin
Başını yastıklara koyunca
Kimi de gün ortası yanıma sokuluyor
En çok güz ayları ve yağmur yağınca
Alçalır ya bir bulut, o hüzün bulutunda.
Uzanıp alıyorum, kimse olmuyor...

(Behçet Necatigil)

1. Şiirin bütününde verilen duyguyu belirlemenizde hangi dizeler etkili olmuştur? Gerekçeleriyle kısaca yazınız.

Şiirin bütününü belirlemede "solgun bir gül oluyor dokununca" dizesi etkilidir. Bu dizede; yitirilen, ılaşılamayan sevgiliyi, hayali, umudu ele almaktadır.

2. "Gül" sözcüğünün sizde çağrıştırdığı üç kelime belirleyiniz ve bunları şiirle ilişkilendiriniz.

- Sevgi
- Mutluluk
- Aşk

3. "Arasından kayıyor usulca, eğilip alıyorum kimse olmuyor" dizelerindeki "kimse olmuyor" sözcük grubuyla anlatılmak istenen şiirdeki bağlam içinde yorumlayınız.

"Kimse olmuyor" söz grubuyla şairin yaşadığı boşluk vurgulanmıştır.
"Sevgili"nin yerinin doldurulamaması ele alınmıştır.

4. Şiirin temasını kısaca yazınız.

Sevgilinin bıraktığı boşluğun doldurulamaması

5. Şiirdeki imgelere örnek veriniz.

- Çoklarından düşüyor da bunca
- Uzanıp alıyorum, kimse olmuyor
- yorgun gece
- hüzün bulutunda

6. Aşağıda verilen bentleri inceleyerek şiirlere hâkim olan duyguyu karşılarında verilen yerlere yazınız.

Açşam rüzgâra yelkenimi
Dolaşsam ben de deniz deniz
Bir sabah vakti kimsesiz
Bir limanda bulsam kendimi

Özgürlük

Çiçekler damlıyor gecenin parmaklarından
Dudaklarında eski bir mektep türküsü
Karanlıkta sana doğru uzanmış ellerim
Gözlerim gözlerini arıyor durmadan
Nerdesin?

Özlem

Günaydın tavuklar, horozlar
Artık memnunum yaşamaktan
Sabah erkenden kalktığım zaman
Siz varsınız
Gece yıldızlar var

Yaşama

sevinci

7, 8, 9, 10. soruları, aşağıdaki şiire göre cevaplayınız.

Çocuk, çok sevdi ağacı
Verirdi ona, her kış
Çiçekleri olaydı!

Ağaç, çok sevdi çocuğu...
Öperdi altın saçlarından
Dudakları olaydı!

Ve ona öptürmek için,
Eğilirdi yerlere kadar,
Yanakları olaydı!

Dökerdi önüne hepsini
Gümüştten, altından, sedeften

Oyuncakları olaydı!
Ve çocuk gittikten sonra,
Böyle kalır mıydı ağaç?
Ne olurdu onun da
Bacakları olaydı,
Ayakları olaydı!

(Arif Nihat Asya)

7. Aşağıda verilen şiiri, "sözün inceliği" temasına uygun olarak betimleme paragrafı oluşturacak şekilde yeniden yazınız.

Çocuk, ağaç, o narin yeşil dalları çok sevdi. Eğer güzel açan çiçekleri olsaydı ona her kış bu çiçeklerini verirdi.

Bu şiirde belirgin olan söz sanatlarını, aşağıda verilen yerlere yazınız.

Edebî Sanatlar → *Kişileştirme*
Abartma
Benzetme

8. Şiirdeki sözcükleri inceleyerek ses olayı gerçekleştirenleri aşağıda verilen boşluğa yazınız. Sözcüklerdeki ses olaylarını belirtiniz.

ağacı: *ünsüz yumuşaması*
öptürmek: *ünsüz benzeşmesi*
gümüştten, sedeften: *ünsüz benzeşmesi*
hepsini: *kaynaştırma*
verirdi: *ünlü düşmesi*

9. Şiirdeki örtük iletilere örnekler veriniz.

- *öperdi altın saçlarından*
- *eğilirdi yerlere kadar yanakları olaydı*
- *bacakları olaydı*

10. Şiirdeki sembolleri bularak verilen boşluğa yazınız.

- *ağaç, çok sevdi çocuğu*
- *eğilirdi yerlere kadar yanakları olaydı*

11. Aşağıdaki dizelerde örneklendirilen söz sanatlarını bularak verilen boşluğa yazınız.

Karac'oğlan yine coştı, bulandı
İnip aşkın deryasını dolandı
Güzel gitti diye pınar ağladı.
Acıdı yüreğim, yandı pınara.

Bakmaz mısın Karac'oğlan halına?
Garip bülbül konmuş gülün dalına.
Kadrin bilmeyenler alır eline,
Onun için eğri biter menekşe.

- *Kinaye*
- *Hüsnüतालil*
- *Kişileştirme*
- *Kapalı İstiare*
- *Mecazimürsel*

Yazılı Sınav - 2

Şairin her çağda olan sorunları yoğunlaşarak sürerken üste, bir de çağa mahsus problemleri doğdu günümüzde.

Veli, bir yere gelir ki, onda susmak, en büyük kuvvettir. Şair de o noktaya gelmek zorunda, fakat susmamak üzere. Susmayı da aşmak zorunda. Konuşmaması kenara itmek, iğne ucu darlığına inen geçidi genişletmek, onun için var olup olmama sorunu. Yok olmak, fakat sonra yine var olmak, şairin kaban trajedisidir bu. Çağın propaganda ağına takılmamalı, onun kurbanı da olmamalı şair. Propagandanın unutturamayacağı bir yerinden yakalamalı sanatını. Şiir sanatını, bütün horlamalara ve yersi kullanımlara karşı, kalesini savunan bir komutan gibi savunmalı.

Şair, bağlantısını kendisi kurmalı, her şeyin kiralandığı çağımızda, son derece dikkatli olmalı, bilerek bilmeyerek kiralanma durumuna düşmemeli. Ortak görüşlerce de kiralanmamalı şair. Bir levha asılıdır şairin alınında: "Satılık değildir.", "Kiralık değildir."

Çağa karşı direnmeli. O, asla çağdaş değildir. Çağdan ileridir hep. Ona "çağ dışı" ya da "geride kalmış" gözüyle bakacaktır çoğu kez çağ. Aldırmamalı buna. Çağ, ondan, hiçbir şey vermemek karşılığında, her şeyi ister. Onun ruhunu, geleceğini ister. Geçici ün için gerçek ve sürekli ününü ister. Doğar doğmaz ölen alkışlar karşılığında, gelecek çağları dolduracak alkış çınlayışlarını ister.

(Sezai Karakoç)

1. Bu parçanın deneme türünde kaleme alındığını gösteren üç özellik yazınız.

- Özneyle yargılarla oluşturulmuştur.
- İçten bir anlatımı vardır.
- Yazar görüşlerini ispat yoluna gitmemiştir.

2. Değişen teknoloji ve toplumsal yapıyı göz önünde bulundurursak deneme türünün geleceğiyle ilgili neler söyleyebilirsiniz? Kısaca yazınız.

Değişen teknoloji ve toplumsal yapıyı göz önünde bulundurduğumuzda deneme türünün önemini yitirdiği düşünülebilir ancak her dönemde toplumun temelini oluşturan insanın mutlaka söyleyecek bir sözü vardır ve olmalıdır da.

3. Parçada geçen "mahsus, trajedi, propaganda, çağdaş" sözcüklerinin anlamlarını bağlamdan çıkararak tabloda verilen yerlere yazarak birer cümlede kullanınız.

Sözcük	Anlam
Mahsus	Özgü
Trajedi	Acıklı tiyatro türü
Propaganda	Öğretici, yaymaca
Çağdaş	Uygar, modern

Cümle

Buraya mahsus yemekler nelerdir?

Hayat da bir trajedidir.

Propagandalarda söylev üslubu vardır.

Çağdaş toplumlar, yaşadığı yerden belli olur.

4. Aşağıda verilen bilgileri inceleyiniz. Doğru olanları D yanlış olanları Y harfiyle işaretleyiniz.

	D	Y
Denemede konu sınırlaması yoktur.	✓	
Deneme türünde ele alınan yargılar ispat yoluna gidilir.		✓
Montaigne, Bacon deneme türünün dünya edebiyatındaki önemli temsilcilerindendir.	✓	
Nurullah Ataç, Türk edebiyatında denemenin öncüsüdür.	✓	
Deneme türünde betimleyici, öyküleyici anlatım biçimlerinden yararlanılır.		✓

5. 6, 7, 8. soruları, aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ne gariptir; şairlerimiz şiir yargılamasını, yorumlamasını bilenlerimizden çok daha fazla. Şiiri yapmak, şiirden anlamaktan daha kolay. Şiirin orta halicesi beylik ölçülerle, sanat bilgisiyle yargılanabilir; ama şiirin iyisi, olağanı aşan, tanrısal olan kuralların ve aklın üstündedir. Onun güzelliğini sağlam ve olgun bir görüşle fark eden, bir şimşegin parıltısı kadar görebilir ancak onu. O güzellik aklımızı işletmez, başımızdan alır, allak bullak eder. Ona varmasını bileni saran coşkunun, şiiri okuyup dinlettiği bir başka işneleri çekmek gücünü verir ona. Tiyatrolarda daha açıkça görülür ki, şairi öfkeye, yasa, kine kaptıran, dilediği yerde kendinden geçiren o kutsal esin gücü, şairin aracılığıyla oyuncuya, oyuncudan da bütün bir halka geçer, birbirine asılan mıknatıslı iğneler dizisi gibi.

(Montaigne)

5. Bu parçada ele alınan konuyu kısaca yazınız.

Şiirin oluşum aşamaları ve anlandırılması

6. Siz de bu konu ekseninde kısa bir deneme paragrafı oluşturunuz.

Herkes şiir yazar ama herkes şair olamaz. Şair olmak, belli bir birikim gerektirir. Aynı durum şiirin çözümlenmesiyle de ilgilidir. Şiir çok anlamlı olduğundan her okuyan ondan farklı anlamlar çıkarır.

7. Parçadan virgülün, noktanın kullanıldığı örnek cümleler seçerek bu cümlelerde noktalama işaretinin hangi işlevlerde kullanıldığını yazınız.

Virgül →

*Ne gariptir; şairlerimiz şiir yargılamasını, yorumlamasını bilenlerden çok fazla. (Eş görevli sözcükleri ayırmıştır.)**Şiir yapmak, şiiri anlamaktan daha kolay.**(Özneyi vurgulamak için kullanılmış.)*

Nokta →

Tamamlanmış cümlelerin sonunda kullanılmış.

8. Parçayla ilgili aşağıda verilen yargıları inceleyerek doğru olanlarını "D" yanlış olanlarını "Y" kutucuğuna kodlayınız.

	D	Y
Yorum cümleleri örneklendirilmiştir.	✓	
Açıklama anlatım biçimiyle yazılmıştır.		✓
Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.	✓	
Örtük iletilere başvurulmuştur.	✓	
Benzetme kullanılmıştır.		✓

9. "Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan bir araçtır." cümlesiyle başlayan bir deneme paragrafı oluşturunuz.

Dil insanların arasında anlaşmayı sağlayan bir araçtır. Dil olmadan birey ve toplum da var olamaz. En etkili iletişim aracı "dil" dir.

10. Deneme türünde öne çıkan sanatçılara örnekler veriniz.

- Nurullah Ataç
- Salah Bırsel
- Suut Kemal Yetkin

11. "Deneme" türüyle ilgili bir sözlük çalışması yapsaydınız bu sözlükte hangi kavramlar yer alırdı verilen boşluğa yazınız.

Yazılı Sınav - 3

Oktay Akbal'la Mülakat

Edebiyata karşı ilk alakanız ne zaman ve nasıl başladı?

Ta ilkokul sıralarında başladı. Birtakım manzumeler, macera romanları yazardım. Afrika'da geçen heyecanlı bir hikâye üzerinde günlerce çalıştığımı hatırlıyorum. Dergileri, gazeteleri okumaya doymazdım. Daha o yaşlarda iki üç dergiyi muntazam takip ederdim. Edebiyata alaka duyardım. Edebiyata karşı ilk alaka ve sevgiyi ailemden, bilhassa büyükbabamdan, aldığımı söylemek de mümkün. Sonraları, ortaokul ve lisede bu sevgi ve alaka, bir aşk, bir çeşit yaşama, var olma sebebi hâlini aldı. Daha ortaokul sıralarında yazılarımı şurada burada yayımlamaya başladım.

Edebiyat sahasında bir gün başarılı eserler vereceğinizi tahmin eder miydiniz?

Yazarlık, çocukluktan beri yaşattığım en büyük hülyamdı. 12, 13 yaşlarındaki beri hayattaki yerimin ve ödevimin ne olacağını seziyor, hissediyordum. Ben o yaşlardan beri kendimi edebiyata hazırladım, demek istiyorum. Bu yola herhangi bir tesadüfle gelmedim. Birtakım eserler vereceğimi o zamandan biliyordum, sanki o eserler içimde mevcuttu. Başarıya gelince... Öyle sanırım ki en büyük sanatçılar bile hayatları boyunca en başarılı eserlerini vermediklerinden şikâyet edip durmuşlardır.

Çalışkan bir talebe miydiniz? Hangi dersleri sever, hangilerinden hoşlanmazdınız? Talebelik hayatınıza dair bir hatıranızı anlatır mısınız?

Niye saklamalı, biraz tembele yakın! Hiçbir dersi sevmedim. Cebir, fizik, kimya başta... Tarih, coğrafya, felsefeden hoşlandığım olurdu.

Öğrencilik hatıralarıma gelince öyle çok ki bunlar! Yediğim ilk ve son tokadı mı, imtihanlarda döktüğüm ecel terlerini mi, Fırat'ın nereden çıktığını bilemeyip coğrafyadan ertesi yıla kalışımın acıklı hikâyesini mi anlatmalı? Hiçbir zaman vurdumduymaz biri olmadım.

Nasıl yazarsınız? Mevzularınızı arar mısınız ve sırf yazmak ihtiyacıyla masa başına geçtiğiniz olur mu?

Bazen çok kolay, bazen çok zor. Kâh kalabalık içinde, mesela bir kahvede, kâh sessizlikte... Ama çoğu hikâyemi gece yarısından sonra yazdığımı söyleyebilirim. Ya-

zıya başladım mı onu bitirmeliyim, yoksa kalır gider. Bir hikâyeyi kaleme almadan önce uzun zaman onu içimde yaşattırım. Konu aramak bilmem ne demek? Eline kalemi alırsın veya makinenin başına geçersin, kafanda belirli bir hâl almamış, şekil ve mana kazanmamış, senin bile açıkça tayin edemediğin bir hayal, bir fikir veya bir olayı başlarsın anlatmaya... Hikâye bittiği zaman ancak konu ortaya çıkar.

(Yaşar Nabi Nayır)

1. Okuduğunuz metinden aşağıda verilen ses olaylarına örnek sözcükler bularak yazınız.

Ünsüz Yumuşaması

çalıştığımı, sebebi, edip

Ünlü Daralması

hatırlıyorum, istiyorum

Ünsüz Benzeşmesi

mevcuttu, bittiği, çocukluktan

Kaynaştırma

okumaya, olacağını, terlerini

2. Mülakatı yapan kişi siz olsaydınız Oktay Akbal'a ne sormak isterdiniz? Gerekçesiyle birlikte kısaca yazınız.

Sizce herkes yazar ya da şair olabilir mi?

Bunun belli bir ölçütü olabilir mi?

3. Bu mülakat yazısıyla ilgili olumlu ve olumsuz düşüncelerinizi iki cümleyle belirtiniz.

Olumlu Eleştiri a.

Yazar, kendi yaşamını içten bir anlatımla aktarmıştır.

Olumsuz Eleştiri a.

Edebî yaşamı dışında da kendisiyle ilgili bilgiler verebilirdi.

4. Mülakat türü hakkında üç özellik yazınız.

*Hazırlık gerektiren bir türdür.**Yorum içermeyen yazılardır.**Soru-cevap yöntemiyle oluşturulur.*

5. Metinden eş anlamlı sözcüklere, karşıt anlamlı sözcüklere örnek veriniz.

Eş anlamlı sözcükler

*macera/serüven**edebiyat/yazın**hâl/durum*

Karşıt anlamlı sözcükler

*son/ilk**büyük/küçük**kalabalık/tenha*

6. Metnin dil ve anlatım özellikleriyle ilgili neler söyleyebilirsiniz? Kısaca yazınız.

Metnin dili yalın ve açık. Düşünceler içten bir anlatımla dile getirilmiştir.

7. Metinde geçen "muntazam, tesadüf, cebir, mana" sözcüklerinin anlamlarını sözlükten bularak bunları birer cümlede kullanınız.

*Muntazam: Düzgün**Çok muntazam bir yazısı var.**Tesadüf: Raslantı**Tesadüf bu ya, gördük onu.**Cebir: Matematik**Cebirden geçer not almış.**Mana: Anlam**Şiirin manası var mıdır?*

8. Metinde geçen öznel ve nesnel ifadelere örnekler veriniz.

• Öznel İfadeler:

*Edebiyata alaka duyardım.**Yazarlık, en büyük hülyamdı.*

• Nesnel İfadeler:

Ortaokul yıllarında yazılarımı yayımlamaya başladım.

9.

a. Metinden günlük dile ait ifadelere örnekler veriniz.

*Yazılarımı şurada burada yayımladım.**Niye saklamalı, tembele yakın!**Bazen çok kolay, bazen çok zor.*

b. Metnin anlatımında hangi anlatım biçiminden yararlanılmıştır?

Öyküleme, Açıklama

10. Metnin ilk paragrafını noktalama açısından inceleyerek noktalama işaretlerinin hangi işlevde kullanıldığını aşağıda boş bırakılan yerlere yazınız.

Nokta:

*Ta ilkokul sıralarında başladım.**(Tamamlanmış cümlelerin sonunda kullanılmıştır.)*

Virgül:

*Dergileri, gazeteleri okumaya doymazdım.**(Eş görevli sözcükleri ayırmak için kullanılmıştır.)**Edebiyata karşı ilk alaka ve sevgiyi ailemden, bilhassa büyükbabamdan, aldığımı söylemek de mümkün.**(Ara sözü ayırmak için kullanılmıştır.)*

Kesme İşareti:

*Afrika'da geçen heyecanlı bir hikâyeye üzerinde günlerce çalıştığımı**hatırlıyorum.**(Özel ada gelen çekim ekini ayırmak için kullanılmıştır.)*